

Ministerstvo zdravotnictví představilo Národní očkovací strategii ČR: jednotný rámec pro ochranu zdraví i ekonomickou stabilitu

23.9.2025 - | Ministerstvo zdravotnictví ČR

Česká republika získává vůbec první ucelený strategický dokument, který definuje cíle, nástroje a přístupy k očkování. Národní očkovací strategie ČR (NOS ČR) reaguje na absenci komplexního rámce, který propojuje očkování nejen s prevencí infekčních onemocnění, ale i se systémem veřejného zdraví, ekonomikou a komunikací s veřejností. Po vypořádání všech připomínek jej Ministerstvo zdravotnictví předloží Vládě České republiky ke schválení.

Hlavním cílem NOS ČR je posílit prevenci infekčních onemocnění, zvýšit proočkovanost a zajistit odolnost zdravotního systému při epidemiích a pandemiích. Očkování je zároveň ekonomicky vysoce efektivní – podle odhadů Hospodářské komory mohou dopady nízké proočkovanosti znamenat pro českou ekonomiku ztráty v řádu desítek miliard korun ročně.

„Očkování je jedním z nejúčinnějších nástrojů moderní medicíny - chrání jednotlivce, posiluje odolnost celé společnosti a šetří miliardy korun ve zdravotnictví i v ekonomice. Národní očkovací strategie poprvé dává České republice jednotný rámec, díky kterému dokážeme lépe plánovat, financovat i vysvětlovat význam očkování. Je to investice do zdravé budoucnosti, kterou si nemůžeme dovolit podcenit,“ řekl ministr zdravotnictví Vlastimil Válek. Doplnil, že očkování představuje investici s vysokou návratností – významně redukuje přímé náklady spojené s léčbou, hospitalizací a péčí související s dlouhodobými následky onemocnění, a zároveň snižuje nepřímé náklady vyplývající ze ztráty pracovní produktivity, pracovní neschopnosti, výpadků ve školní docházce či zvýšené zátěže sociálního systému.

Jen v roce 2024 bylo v ČR podle údajů ČSSZ vystaveno přes 105 tisíc pracovních neschopností kvůli chřipce. Každoročně tak chřipka vyřadí z práce více než 100 tisíc lidí, v průměru na 13 dní. Prevencí chřipky lze zabránit více než 541 tis. dnů pracovní neschopnosti a ušlému produktu ve výši téměř 2 miliard korun. Onemocnění dýchací soustavy tvořila šestinu všech prostonaných dnů, což představuje 12,6 milionu dnů pracovní neschopnosti. Náklady na léčbu komplikací, jako je pneumonie, přitom dosahují až 30 tisíc korun za den hospitalizace.

„V posledních letech se v ČR i okolních zemích opět objevují spalničky, černý kašel či hepatitida A. Pokles dětské proočkovanosti pod hranici 90 % představuje riziko pro kolektivní imunitu a je třeba podnikat aktivní kroky na zvýšení proočkovanosti. Nízká proočkovanost proti chřipce u seniorů a chronicky nemocných navíc zvyšuje riziko těžkých průběhů onemocnění a vysokého zatížení zdravotního systému,“ uvedla hlavní hygienička ČR a ředitelka Státního zdravotního ústavu Barbora Macková.

Význam očkování potvrzují i data týkající se onkologických onemocnění, například rakoviny děložního hrdla, která si ročně vyžádá kolem 300 životů. S touto nemocí se potýká 2 900 žen a v osobní anamnéze ji má již přes 32 tisíc žen. Vysoké riziko představují i chronická onemocnění – jen diabetiků žije v Česku přes 1 milion a jejich pravděpodobnost hospitalizace je šestinásobně vyšší,

zatímco riziko závažných komplikací dvojnásobné.

„Česká vakcinologická společnost velmi oceňuje odbornou přípravu tohoto koncepčního dokumentu, na jehož podobě se výrazně podílí. Jako praktická lékařka pro děti a dorost navíc v ordinaci denně vidím, jak zásadní roli hraje očkování v ochraně zdraví dětí. Díky vakcínám se nemusíme obávat nemocí, které ještě před pár desítkami let znamenaly vážné komplikace, v mnoha případech s fatálními následky. Národní očkovací strategie nám dává šanci udržet vysokou úroveň ochrany a zároveň posílit důvěru rodičů v to, že očkování je bezpečné a nezastupitelné,“ řekla místopředsedkyně České vakcinologické společnosti ČLS JEP a praktická lékařka pro děti a dorost Hana Cabrnachová.

„Národní očkovací strategie nastavuje koordinovaný, datově řízený a moderní systém očkování, který je transparentní a důvěryhodný. Proočkovanost vysoce rizikových skupin české populace, včetně seniorů proti chřipce je téměř 48 %, což ukazuje, že každý druhý není chráněn,“ doplnil ředitel odboru ochrany veřejného zdraví Ministerstva zdravotnictví Matyáš Fošum.

Úspěch NOS ČR stojí na spolupráci státní správy, zdravotních pojišťoven, odborných společností, poskytovatelů zdravotních služeb, vzdělávacích institucí, zaměstnavatelů, patientských organizací i médií. Strategie vytváří podmínky pro lepší plánování, financování, monitoring a komunikaci očkovacích aktivit.

„Pacienti dobře vědí, jak nemoc ovlivňuje jejich každodenní život. Očkování jim i jejich rodinám dává možnost mnoha těmto obtížím předejít. Národní očkovací strategii proto vítáme - pomůže zajistit, aby prevence byla dostupná všem, bez ohledu na věk, diagnózu či místo, kde člověk žije,“ uvedl Robert Hejzák, předseda Národní asociace patientských organizací.

<https://mzd.gov.cz/tiskove-centrum-mz/ministerstvo-zdravotnictvi-predstavilo-narodni-ockovaci-strategii-cr-jednotny-ramec-pro-ochranu-zdravi-i-ekonomickou-stabilitu>